

VERKLARING VAN VERHOOR VAN GETUIGE-DESKUNDIGE

Naam: Caroline Bik

Geboortedatum: 10 februari 1964

Geboorteplaats: Duisburg (Duitsland)

Beroep: docent theater en klassieke talen

De getuige-deskundige heeft het volgende verklaard:

Ik heb twee kinderen. De oudste werd afgelopen mei achttien jaar en heeft haar VWO-diploma. Op dinsdag 24 maart had ze in de ochtend een schoolexamen gedaan. Ze kwam lokaal uit en hoorde dat het Centraal Eindexamen (CE) niet doorging. Daarna moest ze nog een week lang (zelfs diezelfde middag nog) schoolexamens maken, die opeens heel belangrijk waren, omdat het Centraal Eindexamen niet doorging. Het nieuws van geen Centraal Eindexamen zorgde voor extra stress en onzekerheid, ook bij klasgenoten.

Het weekend voor de derde schoolexamenweek kregen we paar keer een mail: school blijft open, school gaat dicht maar examens gaan wel door, enzovoorts. Dat lag niet aan de school, maar aan de persconferenties van de overheid. Als moeder vond ik dit erg vervelend en ik vond het lastig te bepalen hoe ik mijn kind hierin kon begeleiden.

Ze heeft geen schriftelijk eindexamen gedaan, wat ze heel jammer vond, omdat ze er jaren naartoe had gewerkt. Bizar afscheid van 6 jaar VWO; geen feest, een sobere diploma-uitreiking. Naast haar VWO diploma heeft zij ook een International Baccalaureate (IB) diploma behaald (een diploma mbt de Engelste taal). Ze heeft nog steeds geen IB-diploma ontvangen; daarvan is de uitreiking al twee keer uitgesteld. De eindexpositie van 6 jaar kunstklas was heel sober en de docenten die er normaliter zijn, van wie ze afscheid had willen nemen, waren er niet.

Je zou kunnen zeggen dat dit alles klein leed betreft, maar voor haar is dit alles bij elkaar opgeteld heel groot.

Contact met vrienden is moeilijk, omdat ze elkaar niet mogen zien of alleen beperkt. Sommige ouders hielden dit af uit bezorgdheid. Mentaal is het nu ook zwaar, omdat je geen fysiek contact mag (alleen als minimaal 6 maanden relatie of zelfde huishouden). Mijn dochter is iemand die normaliter veel fysiek contact heeft met haar vrienden en hen regelmatig knuffelt. Veel vrienden studeren online en vinden dat mentaal heel zwaar. Contact is nu juist belangrijker, maar is nu moeizaam, mag helemaal niet, of mag alleen op onnatuurlijke afstand.

Mijn dochter studeert in Duitsland (Düsseldorf). Als ze naar huis wil, moet ze in Nederland 10 dagen in quarantaine en als ze weer teruggaat moet ze in Duitsland weer 10 dagen in quarantaine. Dat heeft alleen zin als je lang komt. Qua afstand zit ze niet heel ver (260 kilometer).

Mijn tweede kind is een zoon die in augustus vijftien jaar geworden is. Hij heeft door coronamaatregelen langer moeten wachten op specialistische hulp, onderzoek en diagnose. Hij is in september 2019 aangemeld en had in december 2019 de intake. Daarna zijn de onderzoeken wegens COVID-19 uitgesteld. Oorspronkelijk zou het uiterlijk maart 2020 afgerond zijn; dat werd juli 2020. Hierdoor miste hij niet alleen minimaal vier maanden onderwijs, maar was aanmelden voor volgend schooljaar ook problematisch.

Ik ben gescheiden. Als ik op de site rijksoverheid kijk, wordt niet duidelijk (of juist wel, maar dan is het wreed) of de anderhalve meter ook geldt voor jongeren van gescheiden pubers en hun contact met de ouder bij wie ze niet wonen. Mijn zoon van vijftien woont bij mij. Als hij naar zijn vader gaat, mag hij zijn vader geen knuffel geven en moeten ze op anderhalve meter afstand van elkaar blijven.

Ik ben drama docent, maar heb nu geen freelance opdrachten.

Ik ben ook docent klassieke talen; in die hoedanigheid werk ik bij de School voor Jong Talent. Ik werk in het hbo-gebouw van het Koninklijk Conservatorium, waar ik in de AVO (Algemeen Voortgezet

Onderwijs) Latijn en Grieks geef aan klas 1 tot en met klas 6. Op onze school is ook nog een groep 7 en 8 basisschool.

Al sinds september zijn mondkapjes verplicht in de gang, “*anders kunnen we niet open*”, aldus mijn leidinggevende. Ik denk dat het op mijn school nog meevalt, maar de sfeer is zeker verslechterd. Die tussen de leerlingen onderling, tussen docenten onderling, en tussen de leerlingen en de docenten. Vorig jaar werkte ik met veel plezier en vond ik de pauzes in de docentenkamer gezellig. Dat vind ik niet meer.

Om de regels te handhaven werken er zogenaamde stewards (jonge mensen, spreken bijna allemaal geen Nederlands) in het gebouw. De stewards zijn ingehuurd, maar onervaren (vaak buitenlandse studenten). Gelukkig is dit nu veranderd: in de gangen van de School voor Jong Talent mogen de stewards niet meer komen. De handhaving moeten de docenten nu doen. Wil je het gebouw in, dan moet je je handen desinfecteren en een mondkapje op. Eén of meer stewards controleren dat. Aanvankelijk moest iedereen door hoofdingang, later werd de zijingang geopend voor onze leerlingen om de entree wat vriendelijker te maken, maar mondkapje en desinfecteren bleven verplicht. Door het gebouw zijn in alle gangen pijlen om aan te geven in welke richting je moet lopen. Ook daar wordt op gehandhaafd. Zelfs als je helemaal alleen in een gang loopt.

Ik draag op de gang mondkapje. Ik leg uit waarom: als docent moet ik regel voorleven, ondanks mijn bezwaren daartegen (voel me er hypocriet onder). Niet werkend mondkapje versus bedekt gezicht; slecht voor communicatie. Ik moet ook leerlingen aanspreken als zij geen mondkapje dragen, maar dat doe ik niet.

Leerlingen worden vaak onvriendelijk door de stewards aangesproken als zij geen kapje op hebben.

- Voorbeeld 1: vroeg in de ochtend at een leerling (16 jaar) die helemaal alleen was op de gang een boterham. Zij werd gesommeerd om haar kapje op te zetten, hoewel ze aan het eten was. Op dat moment was er geen enkele plek waar zij terecht kon.
- Voorbeeld 2: een steward zei onvriendelijk en in het Engels tegen een meisje van de basisschool dat ze haar kapje op moest. Ik heb de steward erop aangesproken dat ze hem niet verstond en dat ze bang werd van zijn toon.
- Voorbeeld 3: een leerling van mij (17 jaar) komt 's ochtends na de herfstvakantie bij de ingang. Er staan drie stewards op een rij die hem allerlei vragen stellen, voordat zij hem naar binnen (willen) laten. Zoals: ben je in het buitenland geweest? Heb je keelpijn? Moet je hoesten? Enzovoort. Hij vond dit verhoor uitermate onplezierig en snapte niet waarvoor dit nodig was.

Online lesgeven afgelopen voorjaar was heel zwaar voor de leerlingen (en docenten). Uren achter een scherm, soms slechte wifi en ze misten elkaar en hun sociale contacten. Een enkeling vond het thuis online onderwijs niet vervelend, maar de meesten wel. Na de zomervakantie waren de leerlingen heel blij dat ze weer naar school mochten. Dat de scholen nu weer dicht gaan is een domper. Ik heb zelfs leerlingen die zeiden: “mevrouw, als er weer een lockdown komt, ga ik dood.”

Wat voor leerlingen en docenten ook niet fijn is, is dat een deel van de docenten en een deel van de leerlingen bang is (om besmet te raken of ziek te worden). Ik merk dat aan hun gedrag en ik weet het van een aantal collega's. Dat zorgt voor stress en is voor niemand fijn. Ik maak me voor mezelf geen zorgen, maar vind het werken in deze sfeer onprettig en vermoeiend.

Om goed te kunnen leren, moet je je prettig voelen. Aan veel leerlingen merk ik dat ze moeite hebben met concentreren, dat ze vermoeid zijn. Als er 's avonds een persconferentie is, hoor ik leerlingen in de ochtend al praten over wat er nu weer niet gaat mogen. Dit zorgt dus van tevoren al voor stress. Ik vraag er weleens naar en ze vertellen me dat ze onderling contact missen, dat ze zich door het nieuws voelen alsof zij van alles fout doen, alsof zij schuld hebben aan de verspreiding van COVID-19.

Op straat spreek ik vaak groepjes jongeren aan om ze een hart onder de riem te steken. Ik heb twee herdershonden, dus bang ben ik niet. Sinds de zomer doe ik dat. Je ziet de transformatie van hun houding vanaf mijn groeten van *argwanend, voorzichtig* naar *opluchting en bedankt mevrouw!* nadat ik gezegd heb dat niet iedereen denkt dat zij schuldig enzovoort zijn.

We vergaderen online: rommelig. In de docentenkamer tijdens de pauzes zitten we ver uit elkaar en met het maximale aantal toegestane personen, maar meestal met minder. Het onderlinge collegiale contact is mede daardoor de afgelopen maanden vaak wat ongemakkelijk. Ik weet dat de meningen over het coronabeleid van docent tot docent sterk verschillen. Ik voel mij eenzaam in mijn opvattingen en dat maakt het werk niet leuker.

Het is voor de/mijn mentale en fysieke gezondheid niet goed dat ik op mijn zoon na, die op hetzelfde adres woont, van alle andere mensen minimaal anderhalve meter afstand moet houden. Ik noem dat onmenselijk. Zelfs mijn dochter mag ik volgens de regels niet aanraken.

Door maatregelen die indruisen tegen normaal, gezond, menselijk gedrag ontstaat er een maatschappij waarin mensen uit een ander huishouden elkaar niet meer durven aanraken, omhelzen enzovoort in het openbaar en dat achter de voordeur gaan doen. Op deze manier ontstaat een stiekeme schaduwwereld waarin je nog wel je geliefden kunt aanraken, omhelzen enzovoort. Andere mensen zijn heel bang of gezagsgetrouw en voelen zich geroepen om mensen die zich niet aan alle maatregelen houden, aan te spreken of aan te geven of (hard) te straffen. Op de lange termijn maakt dit mensen wantrouwig en bang voor sociale contacten, vrees ik.

Leiderdorp
19 december 2020

Voorgelezen en ondertekend,

.....

Caroline Bik

.....

Drs. Pedro Kuit